

u Gradcu kao korarji svetčano oblečeni. Včera ob 1/2 12 smo prečest. g. korarja dekana Čeppe-a iz Gradca pridšega slovesno sprejeli. Ciringer.

Iz Goriških hribov. (Konec). Narodsko napredovanje je pri nas kaj počasno, šol in domorodcov nam manjkuje in sploh med nemšino in italianšino hiram. Naši župani so v zadevah materniga jezika jako mlačni, malo imamo tako verlih kakor po Krajskim in slovenskim Štajarskim, kateri so se za domačo reč krepko potegovali, kakor smo večkrat že čuli in brali. — Ravno je prišel porotnik naše okolice iz Gorice, kjer so se porotne sodbe 16. t. m. pričele in 19. končane bile. Hočem vam jih nekoliko popisati in nekatere želje o obravnavi razodeti *).

Iz Ljubljane. Za gotovo smo zvedili, da je predvčerajnim od vis. ministerstva iz Dunaja v Ljubljano ukaz prišel, vse priprave za porotne sodbe berž ustaviti, ki so bile za prihodnji mesec določene in za katere so bile še pred malo dnevi v Ljublj. časniku porotniki zaznamovani, ker vposled nar vikšiga sklepa od 31. decembra l. l. imajo porotne sodbe po celim cesarstvu jenjati. — Ker je po sedanjih cesarskih postavah tudi evangeljska (luterska) cerkev vpravičena, očitno svojo božjo službo opravljati in tudi vse druge cerkvene pravice v mejah deržavnih postav vživati, so si spoznovavci evangeljsko-kristianske vére, katerih je v Ljubljani 250, tukaj novo cerkev sozidali, ktera je bila včera — na sv. 3 kraljev dan — z veliko slovesnostjo blagoslovljena, pri katerim za Ljubljano novim opravilu se je sila veliko ljudstva snidilo.

Iz Ljubljane. Preteklo nedeljo se je snidel odbor slovenskiga društva z nekterimi v kipotvórstvu posebno zvedenimi prijatli rajnciga dr. Franca Prešerna in je sklenil napravo spominka na grob preslavniga pevca slovenskiga v Krajnji po tisti krasni podobi, ki nam jo je naš verli rojak, g. dr. Dolenc iz Dunaja poslal; izročeno je izdelovanje spominka domačimu umetnimu kiporezu g. Ig. Tomanu, ki ga bo iz domačiga rudečiga marmorja, ki se v Hotovljah lomi, napravil. Na eno plat še čez 2 sežnja visociga stebra pride pod ovenčano liro imé rajniga, njega rojstni in smertni dan; nekoliko nižje pridete dve kratki, pa nemilo osodo njegoviga življenja natanjko zaznamovajoči verstici:

Ena se tēbi je želja spolnila:

V zemlji domači de truplo leži.

Na drugo ti ravno nasprotno plat pride napis: „V pesmih neumerljimu postavili častitelji njegovi. 1852. Spominek v vsim skupej bo okoli 500 fl. veljal, ki so se iz doneskov slovenskih rodoljubov mnogih krajev nabrali. — Ravno to nedeljo se je snidel tudi odbor za napravo stanovitniga slovenskiga glediša, ki se je pred 3 leti vstanoviti mislilo. Ker stanovitno glediše s stanovitnim plačevanjem igravcov in igravk, ki bi iz tega živeli, se še sedaj po storjenih skušnjah vstanoviti nikakor ne more, je odbor sklenil, vplačane delnice (akcije) deležnikom poverniti; ker je pa odbor za prevode gledišnih iger in za nekatere druge stroške še čez tistih 50 fl., ki jih je odbor Dunajskiga bala slov. društvu prijazno podelil, 76 fl. izdal, je prečastiti predsednik tega odbora in prav domoljub g. Karl Holcer blagoserčno iz svojiga denarja tistih 76 fl. poplačal, da ne bojo deležniki nobene škode terpeli in se jim bojo njih denarji

*) Ker po novi osnovi vladije austrianskiga cesarstva prihodnjic porotnih sodb več ne bo, smo izpustili daljni popis in razodetje nekterih želj zastran javne obravnave, Vred.

čisto povernili, slovenski prevodi gledišnih iger ostanejo lastnina slovenskiga društva. Odbor, ki je s to sejo svojo nalogo dokončal, pa je sklenul, si scer prizadevati, da se bojo slovenske gledišne igre s pripomočjo blagovoljnih domorodcov in domorodk včasih napravile. — Na lastno prošnjo sedanjiga nadogleda krajskih ljudskih šol, g. korarja Janeza Novaka so cesar imenovaniga gospoda šolske službe odvezali in ga za njegovo neutrudljivo prizadevanje v šolskih zadevah skozi veliko let očitno pohvalili; na njegovo mesto so g. korarja Jurja Zavašnika nadogleda krajskih ljudskih šol izvolili. — Od potovanja g. misionarja dr. Knobleher-ja se je zvedilo, da je pot po pušavah Afrike s svojimi tovarši sred mesca novembra nastopil, ki so s 107 kamelami prevedeni, ki razun družih potrebnih reči tudi 77 mehov tovorijo, ki so z vodo napolnjeni, ktere scer v pušavah ni dobiti.

Novičar iz mnogih krajev.

Komaj so prišli novi desetinjaki (bankovci po 10 fl.) na dan, so že na Dunaji 5 ponarejenih zasacili, ki so si vsi tako čisto enaki, da so gotovo izenih rok; dosihmal ponarejavcev še niso zvedili. — Tergovsko naznanilo poslednjiga tedna iz Tersta pové, daje cena kave (kofeta) nekoliko padla, cena siroviga cukra in amerikanske pavole je terdo po stari; pšenica je enmalo boljši kup, vse drugo žito pa po stari kupu. — Goveja kuga na Ogerskim odjenjuje; roparstvo se pa od dne do dne ondi tako množi, da se sliši, da bo po celim Ogerskim nagla sodba (Standrecht) vpeljana. — Sliši se, da Horvatski ban bo dobil vse pravice, kakor so jih bani nekdanj imeli, zopet v svojo oblast; tedaj bo ban Jelačić sopet glavár vsih vojnih in deželskih oblast na Horvaškim, ktero za varstvo narodskih pravic nadepolno novico „Südslavische Zeitung“ z veliko radostjo naznani. — Za Jelačićev zavod (štiftingo) za invalide ali nezmožne vojake se je unidan na Dunaji v dvornim gledišu igra napravila, ktera je 2113 fl. donesla; cesar je podaril 200 fl. v dohodke te igre. — Turški cesar je poslal Angleški vladi pismo, v katerim se zoperstavlja zoper vernitev Košuta iz Amerike v London, ker pravi, da ga je le proti tem iz Turškiga zapora spustil, da se v Ameriko preseli in ondi ostane. — Ko je neko poslanstvo Napoleonu o novim letu srečo vošilo, mu je odgovoril, da ga veseli, da ga je 7,400.640 Francozov zopet izvolilo in stem njegovo prekucijo 2. decembra opravicilo; on se bo sedaj v kraljevo poslopje (Tuilerien) preselil, in po vsih prenaredbah, ktere ukazuje, gré misliti, da se bo kmalo za cesarja francoskiga postavil. — V Kini se je punt vžgal; časniki pravijo, da je Kitajski cesar iz svojiga stolniga mesta pobegnul, in da se bo glavár punta na njegovo mesto vsedel, ki je iz nekdanje vladne rodovine Ming. — V Carigradu (Constantinopel), poglavnim mestu Turčije, prebiva 975.000 ljudi; med temi je 460.000 Turkov (Mahomedancov), med kterimi je 257.000 svobodnih možkih, 5000 pa sužnih, 171.000 svobodnih ženskih, 27.000 pa sužinj.

Milodari.

G. Anton Bann, fajmošter v Bogliuni (za Met. in Čern.)	2 fl. — kr.
G. J. Š. (za Metl. in Čern. ubožce)	1 » — »
G. Jožef Jelenc v Karlovcu	2 » — »

(1 fl. za Malenška, 1 fl. za Loško dolino).
Prosimo prav lepo še za milošinj več.